

1. Naslov učne enote / predmeta		<i>Kulture in religije</i>				
2. Koda enote		3. Število ECTS kreditov		6		
4. Kontaktne ure		<i>Skupaj</i> 75	<i>Predavanja</i> 30	<i>Vaje</i> 45	<i>Laboratorijske vaje</i>	<i>Ostale oblike</i>
5. Stopnja	dodiplomski (prva)	6. Letnik	drugi / tretji	7. Semester	četrti / šesti	
8. Študijski program	Medkulturni menedžment			9. Študijska smer	Program nima s meri	
10. Tip predmeta	izbirni			11. Jezik	Slovenski, angleški	
12. Cilji / kompetence						
<p><i>Učna enota prispeva k razvoju naslednjih splošnih in predmetnospecifičnih kompetenc:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poznavanje in razumevanje družbenih procesov ter sposobnost za njihovo analizo, sintezo in predvidevanje rešitev in njihovih posledic • razvoj kritične in samokritične presoje • občutljivost za ljudi in socialno okolje ter razvoj komunikacijskih sposobnosti in spretnosti, posebej komunikacije v mednarodnem okolju • etična refleksija in zavezanost profesionalni etiki v družbenem okolju s spoštovanjem načela neskrminatornosti in multikulturalnosti • sposobnost za reševanje konkretnih družbenih in delovnih problemov z uporabo družboslovnih znanstvenih metod in postopkov • sposobnost povezovanja koherentno obvladanega temeljnega znanja, pridobljenega pri obveznih predmetih, ter njegova uporaba v praksi • sposobnost pridobivanja, selekcije, ocenjevanja in umeščanja novih informacij in zmožnost interpretacije v kontekstu družboslovja • sposobnost interdisciplinarnega pristopa, ki se kaže kot razumevanje splošne strukture družbenih ved ter povezanosti med njenimi posameznimi disciplinami in poddisciplinami • razumevanje in uporaba metod kritične analize in razvoja teorij ter njihova uporaba v reševanju konkretnih družbenih in delovnih problemov 						
13. Opis vsebine						
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Temeljni pojmi in koncepti kulture:</i> pomenski svet, vrednote, norme, navade, način življenja, materializacija kulturnih idej; različne usmeritve kulture (ideacionalna, idealistična, čutno-zaznavna) in njena materializacije v družbi; pluralnost kultur, kulturni relativizem in multikulturalnost. • <i>Temeljni pojmi in koncepti religije:</i> religiozne ideje transcendentnega, absolutnega, odrešenja itd. v monoteističnih (abrahamovskih) religijah in v kozmičnih (vzhodnih) religijah; osnovne delitve znotraj religij (v krščanstvu, islamu, budizmu in hinduizmu; med liberalno in konzervativno usmerjenostjo); odnos med religijo in etiko ter vpliv na idejna usmerjenost kulture; pet temeljnih razsežnosti religije (idejna, izkustvena, obredna, intelektualna, posledična); oblike verskih skupnosti: cerkev, denominacija, sekta, kult, gibanja, novodobna religioznost. • <i>Odnos med religijo in kulturo:</i> inkulturacija; različni kulturni izrazi iste religije; religija in umetnost skozi čas; religija in vsakdanja kultura (primer ljudska religija); • <i>Vpliv religije in kulture na politični vidik družbe:</i> vpliv religiozne etike in morale na norme in kulturno substanco, ki usmerja družbeni sistem; odnos med cerkvijo in državo; religija in vrednote sodobne demokracije / sodobne teokracije; religija in civilnost (civilna kultura, civilno udejstvovanje); apolitičnost subjektivne religioznosti; odnos med religijo, kulturo in civilizacijo. • <i>Religija in kultura v moderni in postmoderni dobi:</i> sekularizacija, ateizem, funkcionalni ekvivalenti religije; funkcionalna diferenciacija in subjektivizacija religije in kulture, religija v sodobnem pluralizmu; preporod religije: nova religiozna gibanja, new age, intimni stiki med religijami; vpliv religij na svetovni etos; religija in sodobni družbeni problemi: ekologija, žensko vprašanje, družbena neenakost, mir v pravičnosti, dostojanstvo človekove osebe); odnos med religijo in umetnostjo ter religijo in popularno kulturo; kulturni vidiki postmodernih družb, multikulturalizem. • Medkulturni in medreligiozni stiki: fundamentalizem, relativizem ali dialog; dialog znotraj religij in medreligiozni dialog kot osnova dialoga na različnih ravneh družb vse do dialoga med kulturami in civilizacijami; vloga religije v situacijah (normativnega) konflikta sodobnih družb: mediacija ali boj. 						

14. Temeljna literatura

- Azevedo, M.de C. 1982: *Inculturation and the Challenges of Modernity*. Rome.
- Bergmann, J., A Hahn in T. Luckmann (ur.). 1993: *Religion und Kultur*. Opladen.
- Davie, G. 2005: *Religija v sodobni Evropi: mutacija spomina*. Ljubljana: FDV.
- Eliade, Mircea. 1996: *Zgodovina religioznih verovanj in idej*. Ljubljana: DZS.
- Gallagher, Michael P. 2003: *Spopad simbolov: Uvod v vero in kulturo*. Ljubljana: Družina.
- Flere, S. in M. Kerševan. 1995: *Religija in sodobna kultura*. Ljubljana: ZPS.
- Luckman, T. 1997: *Nevidna religija*. Ljubljana.
- Simmel, G. 2000: *Izbrani spisi o kulturi*, Ljubljana: S. Humanitatis.
- Toš, N. et al. 1999: *Podobe o Cerkvi in religiji na Slovenskem*. Ljubljana: FDV.
- Weiler, J.H.H. 2005: *Krščanska Evropa*. Ljubljana: Študentska založba.
-

15. Predvideni študijski dosežki:

Študent/študentka:

- pozna in razume temeljne pojme o religiji in kulturi ter osnovne razlike med in znotraj religij;
- razume odnos med religijo in kulturami in pozna različne tipične načine tega odnosa; razume odnos med religijo in umetnostjo ter religijo in življenjsko kulturo v predmodernih, modernih in postmodernih družbah; pozna odnos med religijo, kulturo in civilizacijo;
- izraža sposobnost doumeti (pozitivno in negativno) vlogo in pomen konkretnih religijskih skupnosti v civilnem življenju in državnem ustroju (multikulturnih) družb;
- v kontekstu raziskovalnega procesa uporabi znanje o kulturi in religiji za prikaz njune vloge za reševanje družbenih problemov;
- zavzame stališče do ključnih etičnih vprašanj v zvezi s različnimi kulturami, civilizacijami in izrazi religioznosti v pluralnosti sodobne družbe;
- razume vprašljive in negativne vidike izrazov postmodernega relativizma in fundamentalizma religij in kultur za življenje v ožji in širši družbi;
- razume potencialne, ki jih dialoški izrazi religije prispevajo h kulturi dialoga na različnih ravneh družbe;
- razume vpliv religije in kulture na procese sodobnih družb ter jih zna uporabiti za iskanje odgovorov na izzive demokratičnega družbenega razvoja na lokalni, državni in naddržavni ravni.

16. Metode poučevanja in učenja

- *Predavanja* z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov);
- *Seminarske vaje* (refleksija razumevanja tekstov in izkušenj, timsko delo, metode kritičnega mišljenja, diskusija, sporočanje povratne informacije);
- *Individualne in skupinske konzultacije* (diskusija, dodatna razlaga, obravnava specifičnih vprašanj);
- *Individualno delo študentov* (samostojen študij, individualna priprava seminarske naloge).

17. Pogoji za vključitev v delo oziroma za opravljanje študijskih obveznosti

Pogoj za vključitev v delo je vpis v 2. letnik študija.

Študent/študentka mora pred pristopom k izpitu pripraviti in zagovarjati seminarско nalogo .

18. Načini ocenjevanja in ocenjevalna lestvica

- Pisni/ustni izpit - 50% ocene.
- Seminarska naloga s poročili seminarskega dela ter predstavitev naloge 50%.

Ocenjevalna lestvica – skladno s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja.

19. Metode evalvacije kakovosti

- Samoevalvacija ob zaključku predavanj in vaj.
- Vsakoletna evalvacija v okviru fakultetnega sistema zagotavljanja kakovosti

20. Sestavljalec učnega načrta in nosilec predmeta:

Sestavljalec učnega načrta: dr. Igor Bahovec

Nosilec predmeta: doc. dr. Matevž Tomšič

Ključne reference sestavljavca

- Bahovec, Igor. 2005: *Skupnosti: teorije, oblike, pomeni*. Ljubljana: Sophia.
- Bahovec, Igor. 2002: "Sorokin - sociocultural dynamics and challenges of postmodernity". V: Balla, Balint et al. (ur.) *Pitirim A. Sorokin. Leben, Werk und Wirkung*. Hamburg: Krämer, str. 223-237.
- Bahovec, Igor, Vinko Potočnik in Siniša Zrinščak. 2006 (v tisku): "Religion and social capital: the Diversity of European regions". V: *Social Capital and Governance: old and new members of the EU in comparison* (ur. Frane Adam). Münster / Hamburg / Berlin / Wien / London: Lit Verlag.

Ključne reference nosilca

- Tomšič, Matevž (2002): *Politična stabilnost v novih demokracijah*. Ljubljana: ZPS.
- Adam, Frane in Matevž Tomšič (2002): »Elite (re)configuration and politico-economic performance in post-socialist countries«. *Europe-Asia Studies*, let. 54, št. 3, str. 435-454
- Adam, Frane, Matej Makarovič, Borut Rončević in Matevž Tomšič (2005): *The Challenges of Sustained Development: the Role of Socio-cultural Factors in East-Central Europe*. New York; Budapest: Central European University Press.